

- 1) оцінка стану фінансово-господарської діяльності підприємства;
- 2) визначення напрямків розвитку виробництва на перспективу та джерел фінансування;
- 3) розрахунок податків, враховуючи оцінку стану діяльності підприємства;
- 4) розрахунок податків з врахуванням перспективних напрямків розвитку підприємства;
- 5) вибір оптимальної організаційної форми господарювання з метою мінімізації податкових платежів;
- 6) аналіз можливості зменшення бази оподаткування за рахунок використання прямих і непрямих податкових пільг відповідно до чинного законодавства;
- 7) розробка обґрунтованої і законодавчо врегульованої методики визначення об'єкта і бази оподаткування для теперішньої діяльності;
- 8) розробка методики визначення об'єктів і бази оподаткування з врахуванням перспективного плану розвитку діяльності підприємства;
- 9) оцінка ефективності податкової політики і впливу на прибутковість бізнесу.

Напрямами подальших досліджень повинна стати більш детальна розробка кожного з перелічених етапів формування податкової політики підприємства.

Література:

1. Гриньов А.В. Формування податкової політики підприємства в сучасних економічних умовах / А.В. Гриньов, Г.М. Фадєєва // Вісник НТУ «ХП». – 2014. – № 4. – С.150-158.
2. Іванов Ю.Б. Система оподаткування в схемах і таблицях. Ч. 1. Загальнодержавні та місцеві податки і збори і Україні : навчальний посібник / Ю.Б. Іванов. – Х.: ІНЖЕК, 2004. – 416 с.
3. Лемішовська О.С. Структурні елементи формування податкової політики на підприємстві / Р.Л. Хом'як, О.С. Лемішовська // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – №5. – Т.3 (161). – С. 149–153.
4. Сало І.В. Податковий менеджмент у банку : монографія / І.В. Сало, Н.Г. Євченко. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 187 с.

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Невідомий І.В.

*Науковий керівник: Лазебник Л.Л., д.е.н., професор
Університет державної фіскальної служби України*

Оподаткування є невід'ємним елементом економічної політики будь-якої держави, адже забезпечує акумулювання коштів у бюджеті, що дозволяє державі виконувати свої функції.

В цьому контексті заслуговують на увагу дослідників неприбуткові установи та практика їхнього оподаткування.

Відповідно до ст. 157 ПКУ до неприбуткових установ та організацій, зареєстрованих згідно з вимогами законодавства та внесених органами державної податкової служби в установленому порядку до Реєстру неприбуткових організацій та установ, належать юридичні особи, що утворюються без мети отримання прибутку для забезпечення діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, сприяння виконанню функцій держави або місцевого самоврядування, розвитку громадянського суспільства та реалізації прав і свобод громадян.

Щоб мати статус неприбуткової, організація повинна одночасно відповідати наведеним критеріям:

- утворення та реєстрація в порядку, визначеному законом, що регулює діяльність відповідної неприбуткової організації;

- її установчі документи містять заборону розподілу отриманих доходів або їх частини серед засновників, членів такої організації, працівників та інших пов'язаних з ними осіб;

- її установчі документи передбачають передачу активів одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зарахування до доходу бюджету у разі припинення юридичної особи (у результаті її ліквідації, злиття, поділу, приєднання чи перетворення);

- внесена контролюючим органом до Реєстру неприбуткових установ та організацій.

- доходи неприбуткової організації використовуються виключно для фінансування витрат на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети та напрямів діяльності, визначення її установчими документами (133.4.5 п. 133.4 ст. 133 ПКУ).

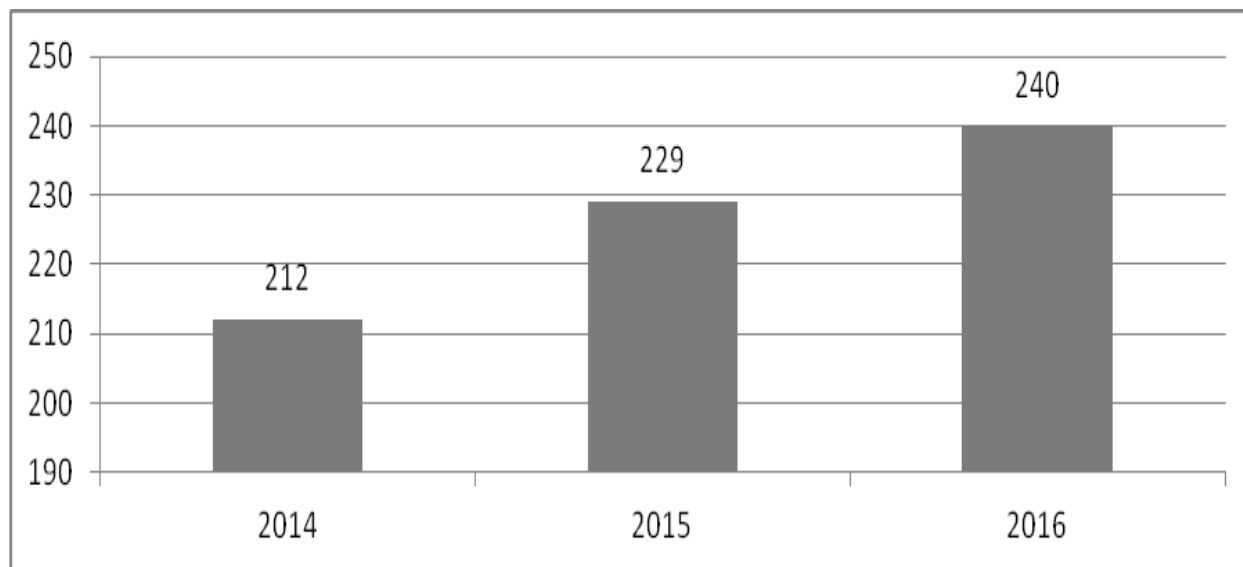
Неприбуткові організації відповідно до Податкового кодексу України є платниками податку на доходи фізичних осіб, внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, плати за землю, екологічного податку, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів.

При умові, що організація протягом 12 місяців безоплатно передасть товари та послуги на суму більше 1 млн. грн., вимушена реєструватися платником ПДВ. Реєстрація платником ПДВ не уможливіє автоматичної втрати статусу неприбуткової організації.

Проте існує ризик того, що якщо звіт неприбуткової організації за результатами року міститиме дані про передачу товарів, робіт, послуг на суму, більшу 1 млн. грн., то ДФС може або запросити додаткові документи, або ж відразу звернутися до організації з пропозицією зареєструватися платником ПДВ.

В останньому випадку також існує ризик донарахування сум ПДВ по тих товарах і послугах, які надавалася організацією в об'ємах, що перевищують 1 млн.грн.

Відповідно до кількості неприбуткових організацій у Гайсинському районі (Рисунок 1), можна зазначити незначний приріст в період з 2014 по 2015 рік на 17 одиниць, та з 2015 по 2016 рік – на 11. Для порівняння прибуткових підприємств що сплачують податки станом на 2015 рік було 112, 2016 рік – 124. Це дає зрозуміти що неприбуткових організацій досить багато.

Рисунок 1 – Кількість неприбуткових організацій у Гайсинському районі, 2014-2016 рр.

Виходячи зі звітності податкових платежів до місцевого бюджету, неприбутковими організаціями було сплачено: плата за землю та орендна плата за період з 2014 по 2016 збільшилась на 2,8 тис. грн., військовий збір – на 431,9 тис. грн., а податок на доходи фізичних осіб – на 8217,7 тис. грн.

Таблиця 1

Податкові платежі неприбуткових організацій до місцевого бюджету, 2014-2016 рр.

<i>Вид податкового платежу</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>
Плата за землю та орендна плата, тис. грн.	24,3	25,7	27,1
Військовий збір, тис. грн.	3675,8	3895,5	4107,7
Податок на доходи фізичних осіб, тис. грн.	77863,9	79886,3	86081,6

Аналізуючи дані показники, спостерігаємо що зі зростом кількості неприбуткових організацій збільшились сума надходжень до місцевого бюджету, що позитивно впливає на розвиток Гайсинського району.

Від оподаткування звільняються доходи неприбуткових організацій, отримані у вигляді коштів як третейський збір (сплачується позивачем при поданні позовної заяви до постійно діючого Незалежного Третейського суду).

Якщо неприбуткова організація отримує дохід із джерел, інших, ніж визначені як такі, що звільняються від оподаткування, така організація зобов'язана сплатити податок на прибуток, який визначається як сума доходів, отриманих із інших джерел, що зменшена на суму витрат, пов'язаних з отримання таких доходів, але не вище суми таких доходів.

Підводячи підсумки, можна сказати, що неприбуткові організації, на відмінну від звичайних юридичних осіб, не переслідують мету – отримання прибутку, але, разом з тим, є потужним ядром активізації процесів соціально-економічного розвитку та досягнення справедливості в суспільстві. Як суб'єкти оподаткування, неприбуткові організації є податковими агентами їх учасників та власне платниками встановлених податків, що дає змогу контролюючим органам ефективно адмініструвати належні певній території або державі в цілому надходження бюджетів.

Література:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

2. Мешко О. І. Аналіз активів неприбуткових фінансових установ: методика та організація : дис. докт. ек. наук : 08.00.09 / Мешко О. І. – Київ, 2008. – 150 с.

3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій, включення неприбуткових підприємств, установ та організацій до Реєстру та виключення з Реєстру» від 13 липня 2016 р. № 440 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/440-2016-п>.

5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг» від 27.12.2010 № 1233 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1233-2010-п>.

СКЛАД ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Очкурова Є.К.

*Науковий керівник: Костенко Ю.О., к.т.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Склад фінансової звітності страхових компаній регулюється відповідними щорічними наказами наглядового органу, яким виступає Національна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України (далі Нацфінпослуг). Фінансова звітність страхових компаній складається з двох груп звітів [1].

1-ша група – це звіти, які встановлені для всіх суб'єктів господарювання і є однаковими та загальними. Ця звітність включає: баланс, метою складання цього звіту є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої